

Vlaams
Parlement

ingediend op **201** (2014-2015) – Nr. 1
9 januari 2015 (2014-2015)

Voorstel van decreet

van Hermes Sanctorum-Vandevoorde

houdende uitdoving van nertsenkwekerijen
in Vlaanderen

TOELICHTING

Algemene toelichting

Bij het kweken en doden van dieren in hoofdzaak voor de pels, worden meer en meer ethische vragen gesteld door de burger. Uit een enquête die werd uitgevoerd door het Ipsos Social Research Institute¹ in 2012, blijkt dat 86 procent van de Vlamingen voor een verbod is van het fokken van dieren voor hun pels. Uit een gelijksoortig onderzoek van hetzelfde instituut bleek in 2004 dat 79 procent van de Belgen een verbod wenst; in 2009 steunde 83 procent in Vlaanderen een verbod. Uit diezelfde enquêtes blijkt ook dat weinig mensen op de hoogte zijn van de leefomstandigheden van die dieren en van de omstandigheden waarin ze worden gedood. Het zou dus mogelijk zijn dat de publieke gevoeligheid gebaseerd is op onvoldoende kennis. De voorbije jaren is echter heel wat onderzoek gedaan naar zowel de welzijnsomstandigheden van de gekweekte dieren als de impact op de leefomgeving. Nertsen worden over het algemeen per twee of drie gehouden in kleine, aaneengeschakelde kooien van 86 cm lengte, 30 cm breedte en 45 cm hoogte. Een zeer beperkte ruimte dus. Hun natuurlijke leefomgeving bestaat echter uit een territorium van enkele vierkante kilometers, waarbij de dieren een groot deel van hun leven in water doorbrengen. Uit studies blijkt dat het onmogelijk maken van natuurlijk gedrag verantwoordelijk is voor het grootste leed in de nertsenindustrie en afwijkend gedrag als automutilatie.² De ethische weerstand op basis van dierenwelzijnsargumenten is dus gegrond. Ook bezorgdheid over de milieu-impact blijkt gegrond. Uit een rapport van de Universiteit van Delft blijkt dat op basis van de hele levenscyclus gebruik van nertsenbont een veel hogere impact op het milieu heeft dan andere textielproducten.³ Bij de levenscyclusanalyse werd rekening gehouden met de effecten van voeding, fokken, villen, bewerken en transport. De onderzoekers vermoeden dat hun berekening een onderschatting van de realiteit is, maar schatten dat bont 2 tot 28 maal meer impact op de leefomgeving heeft dan andere textielvormen, afhankelijk van de gehanteerde parameter. Het effect van nertsenbont op klimaatverandering bijvoorbeeld is vijf maal groter dan dat van wol.

De Vlaamse pelsdierhouderij bestaat in 2015 uit 17 erkende bedrijven. In Vlaanderen worden voor de pelsproductie enkel nertsen gehouden. Vossen en chinchilla's worden daarvoor dus niet gebruikt. Ook in andere landen groeit de ethische bezorgdheid en bestaat de tendens om wetgeving te verstrengen of kweek voor bont onmogelijk te maken. In het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk en Bulgarije werd een verbod ingevoerd. In Kroatië werd een uitdovingsbeleid uitgestippeld en in Zwitserland zijn de normen zodanig streng dat het economisch niet meer rendabel is om nertsen te kweken. Nederland is een wereldproducent van nertsenbont en besliste in 2012 om de productie tegen 2024 te verbieden. In andere landen is de discussie nog lopende.

Dit voorstel van decreet sluit ook aan op de inhoud van de eerste beleidsnota Dierenwelzijn (2014-2019). In die nota wordt een duidelijke analyse gemaakt van pelsdierhouderijen. Op pagina 19 van de beleidsnota staat:

"De pelsdierhouderij waarbij dieren uitsluitend worden gehouden en gedood voor een luxeproduct, hun pels, ligt maatschappelijk zwaar onder vuur omwille van de dierenwelzijnsimplicaties. Omwille van de negatieve gevolgen voor het dierenwelzijn van dit type houderij wordt een uitdovingsbeleid gevoerd waarbij uitbreiding van

¹ De resultaten kunnen eenvoudig opgevraagd worden bij het desbetreffende instituut.

² Mason G, Cooper J, Clarebrough C (2001). Frustrations of fur-farmed mink. Nature volume 410.

³ Bijleveld M, Korteland M, Sevenster M (2011). The environmental impact of mink fur production. CE Delft.

bestaande bedrijven en oprichting van nieuwe pelsdierhouderijen niet langer wordt toegestaan.”.

Daarmee wordt een duidelijke keuze gemaakt tegen het kweken en doden van dieren voor hun pels. De indiener van dit voorstel van decreet is het fundamenteel eens met die keuze. Een consequent uitdoofscenario heeft ook implicaties op de 17 bestaande nertskekerijen. Daarom wordt in dit voorstel van decreet een volledige uitdoving op termijn voorgesteld.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2

Via dit artikel wordt aan de Dierenwelzijnswet een definitie toegevoegd van een pelsdierhouderij. De term ‘hoofdzakelijk’ wordt gebruikt om aan te geven dat producenten die een andere bedrijfsdoelstelling hebben en pels als nevenproduct wensen te valoriseren, niet vallen onder deze regeling.

Artikel 3

Dit artikel legt het onmiddellijke verbod voor nieuwe pelsdierhouderijen en het onmiddellijke verbod op uitbreidingen van houderijen vast. Ook is het onmogelijk dat een pelsdierhouder zijn bedrijf nog verkoopt aan iemand anders om er dezelfde activiteit mee te voeren. Bovendien voert het een datum voor uitdoving van bestaande houderijen in: die sluiten uiterlijk in 2025. Het houden van pelsdieren en kweken met dieren voor hun pels wordt tegen die datum dus verboden. Er wordt een overgangsperiode van tien jaar gehanteerd, omdat daarmee voldoende tijd wordt uitgetrokken om het algemene verbod voor te bereiden en de producenten te laten omschakelen.

Artikel 4

Dit artikel neemt het verbod betreffende pelsdierhouderijen op in de strafbepalingen van de Dierenwelzijnswet.

Hermes SANCTORUM-VANDEVOORDE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wordt een punt 23° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“23° pelsdierhouderij: instelling waarin dieren hoofdzakelijk of uitsluitend worden gekweekt en gehouden voor de productie van pels.”.

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel 9bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9bis. Er geldt een algemeen verbod op pelsdierhouderijen vanaf 1 januari 2025. Er worden intussen geen nieuwe pelsdierhouderijen of uitbreidingen van bestaande houderijen toegestaan, evenmin de overdracht ervan.”.

Art. 4. Aan artikel 35 van dezelfde wet wordt een punt 10° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“10° handelt in strijd met artikel 9bis.”.

Hermes SANCTORUM-VANDEVOORDE